

# HUIS WERK

**MAGAZINE OVER JEUGDTOERISME**

Driemaandelijks magazine - jaargang 13 - nummer 51  
juli - augustus - september 2018



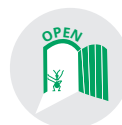
Centrum voor Jeugdtoerisme<sup>vzw</sup>

Afgiftekantoor:  
9820 Merelbeke Centrum  
nr. P2A6224  
VU + afzendadres:  
Bert Planckaert  
Bergstraat 16  
9820 Merelbeke



PB-PP  
BELGIE(N) - BELGIQUE

**Registratie van verblijvende gasten**  
**Vijf nieuwe CJT-waarden**  
**Toegankelijkheid speelbossen**  
**'t Breughelhof, huis in de kijker**



**Dossier**  
**MAATSCHAPPELIJK**  
**VERANTWOORD**  
**ONDERNEMEN**



## INHOUDSTAFEL

- 2 **Editoriaal**
- 3 **Dossier MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN**
- 4 **Wat is MVO?**
- 5 **Zaken doen**
- 7 **Consumenten**
- 8 **Maatschappij en buurt**
- 9 **Mensen**
- 11 **Milieu**
- 13 **Pagina 13**
- 14 **CJT Ondersteuning ... laat je stem horen**
- 15 **Vraag het aan ... CJT Ondersteuning**
- 16 **Nieuwsflash**
- 18 **Huis in de kijker**
- 20 **Agenda**



Centrum voor Jeugdtoerisme<sup>vzw</sup>

**CJT Ondersteuning** maakt deel uit van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw (CJT), net zoals CJT Boekingscentrale en CJT Verblijfcentra. Met deze drie actiedomeinen wil CJT gepaste verblijfsmogelijkheden aanbieden aan jeugd in groepsverband.

Particulieren of verenigingen die een gebouw en/of terrein verhuren of willen verhuren aan jeugdgroepen, kunnen bij CJT Ondersteuning terecht. Zij krijgen **advies, vorming en begeleiding** omtrent erkenning, subsidies en alles wat komt kijken bij de uitbating. CJT Ondersteuning verspreidt **informatie** via het tijdschrift HuisWerk en de website [www.cjt.be/ondersteuning](http://www.cjt.be/ondersteuning). De website [www.jeugdverblijven.be](http://www.jeugdverblijven.be) bevat meer dan 700 jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen en wordt onderhouden door CJT. Daarnaast verdedigt CJT Ondersteuning de **belangen van de sector** bij de overheid en andere instanties. Dit gebeurt door vertegenwoordigingswerk bij o.a. Toerisme Vlaanderen, Departement Cultuur, Jeugd en Media en verschillende organisaties.

## EDITORIAAL

Vorige maand werd het decreet 'iedereen verdient vakantie' goedgekeurd in het Vlaams parlement. Het wordt de opvolger van het decreet 'toerisme voor allen' en regelt o.m. subsidies voor vakantieorganisaties die helpen vakantiedrempels wegwerken. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid van een projectsubsidie voorzien. Wat de criteria betreft voor erkenningen en infrastructuursubsidies, sinds 2003 ook terug te vinden in het decreet 'toerisme voor allen', verandert echter voorlopig niets. Deze criteria worden in een overgangperiode ongemoeid gelaten, in afwachting van het nieuwe decreet 'jeugdverblijfcentra' (werkings- en personeelssubsidies) dat wordt verwacht in 2020.

Kan je nog volgen? De budgetten in ieder geval niet. Het is een nagel waar we steeds meer moeten op kloppen en waar we na de Vlaamse verkiezingen van 2019 een strijdpunt zullen moeten van maken. De laatste jaren worden we geacht blij te zijn met bevroren budgetten, die helaas geen rekening houden met de index. Denken we maar aan de personeelssubsidie bij Departement Cultuur, Jeugd en Media: 25 000 euro voor een voltijdse equivalent was in 2005 een mooi bedrag, vandaag is de loonkost nog slechts gedeeltelijk gedekt. Idem voor de werkingssubsidies die gedeeld zijn door drie in de loop der jaren. Maar soms wordt er echt bespaard.

**"De laatste jaren worden we geacht blij te zijn met bevroren budgetten."**

Denk maar aan het budget voor de infrastructuursubsidies bij Toerisme Vlaanderen: in 2005 werd er zo'n 4 miljoen euro verdeeld, vandaag nog nauwelijks 1,5 miljoen euro (ondanks de gestegen bouwrijzen). Het decreet 'iedereen verdient vakantie' lijkt aan te sluiten bij deze evolutie.. Heel wat nieuwe ambities worden in het decreet geformuleerd, maar de budgetten lijken niet mee te stijgen. Samen met een aantal collega-organisaties uit het sociaal toerisme wezen we de parlementairen die het decreet indienden, op hun 'financiële verplichtingen'. Een mooie testcase, tegen het moment dat de nieuwe decreten voor het jeugdtoerisme zullen gestemd worden in 2020.

In dit HuisWerknummer staan we uitgebreid stil bij maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zoals steeds richten we verderop in het nummer onze blik op actuele tendensen en wetgeving. En we gingen langs bij jeugdverblijfcentrum 't Breugelhof in Peer.

Veel leesplezier!

Frederik Vercammen

## COLOFON

### VASTE MEDEWERKERS

Luc De Coninck  
Maarten Dekoninck  
Peter Landsheere  
Anne Marie Laureys  
Erwin Stessens  
Piet Termont  
Frederik Vercammen

### WERKTE NOG MEE AAN DIT NUMMER

Bie De Keulenaar

### VORMGEVING

IO - Els De Pauw

### COVERFOTO

Sofie Vermeirern

### DRUK

Lowyck

### VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Bert Planckaert  
Bergstraat 16  
9820 Merelbeke

### REDACTIEADRES

Bergstraat 16  
9820 Merelbeke  
Tel.: 09/210.57.75  
Fax: 09/210.57.80  
E-mail: [ondersteuning@cjt.be](mailto:ondersteuning@cjt.be)

HuisWerk is een publicatie van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw



HuisWerk werd gedrukt op gerecycleerd chloorvrij papier.



## DOSSIER MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

*Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is “de verantwoordelijkheid van een organisatie voor de effecten van haar besluiten en activiteiten op de maatschappij en het milieu door transparantie en ethisch gedrag” (bron: ISO 26000). MVO betekent aandacht hebben voor mensenrechten, consumentenbelangen en sociale, ethische en milieukwesties en dit integreren in activiteiten en kernstra-*

*tegie. Dit alles in nauwe samenwerking met de verschillende mensen en organisaties waarmee je samenwerkt.*

*Heel wat dure woorden die we graag toepassen op het jeugdtoerisme. In dit dossier lees je dus niet alleen de theorie, je krijgt zoals altijd ook goede voorbeelden en praktische tips.*

# Wat is MVO?

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) of duurzaam ondernemen is het vervullen van de behoeften van de huidige generaties zonder de behoeftevoorziening van de toekomstige generaties in gevaar te brengen. MVO streeft op dat vlak naar een voortdurende verbetering op drie dimensies: het sociale (people), milieu (planet) en het economische (profit). Drie dimensies die elkaar beïnvloeden, elkaar aanvullen of in conflict komen. Het zoeken naar een goed evenwicht is daarom één van de belangrijkste uitdagingen.

MVO is een proces waarbij je voortdurend streeft naar het optimaliseren van je keuzes. Bovendien doe je dit niet alleen, maar samen met iedereen die deel uit maakt van dit proces zoals je personeel/vrijwilligers, de klanten en leveranciers van producten en diensten, ook wel stakeholders genoemd. MVO is m.a.w. maatwerk dat afhankelijk is van de grootte van het jeugdverblijf, de aard van de activiteiten enz. Het is nooit af. Daarom is er voor MVO op zich geen label of certificaat voorzien.

MVO is ook op iedereen van toepassing. Het is voor jeugdverblijven of kampeerterrinen, voor particulieren of andere juridische rechtsvormen, voor uitbatingen met of zonder personeel en voor groot of klein.

Om MVO om te zetten in de praktijk, bestaat een internationale richtlijn ISO 26000. Deze richtlijn omschrijft twee fundamentele werkwijzen, zeven basisprincipes en zeven kernopdrachten. Zonder in detail te treden, komt het erop neer dat je als uitbater je maatschappelijke verantwoordelijkheid herkent en erkent. Dit houdt in dat je de maatschappelijke impact van je eigen activiteiten en andere organisaties gaat analyseren en daarmee verder aan de slag gaat. Je onderneemt zelf actie en betreft anderen daarin. MVO gaat dan niet alleen over aandacht voor milieu, maar ook over verantwoordelijkheid nemen, transparantie, ethisch gedrag, het naleven van wetgeving en respect. Respect voor mensenrechten, respect voor normen en verwachtingen maar ook respect voor de belangen van personeel/vrijwilligers, klanten of leveranciers.

Wie zich verdiept in de internationale richtlijn, zal merken dat niet alle delen even bruikbaar zijn. Als uitbater moet je samen met je stakeholders bepalen welke onderwerpen relevant en significant zijn om aan te pakken. Daarbij start je bij die zaken die het meeste impact hebben en dat kan in kleine initiatieven liggen. Als jeugdverblijf of kampeerterrin kan je op die manier op heel wat verschillende manieren invulling geven aan MVO.

Op de website [www.mvovlaanderen.be](http://www.mvovlaanderen.be) staan MVO-thema's opgesomd. Op basis van de thema's die voor onze sector relevant kunnen zijn, is dit dossier verder opgebouwd. Per thema geven we telkens eerst een korte inleiding, gaan we vervolgens in op enkele praktijkverhalen (zie kader) en sommen we mogelijke acties op voor onze sector.



## BOTEL OPHOVEN

Katy is gastvrouw van Botel Ophoven, gelegen aan de Maas in Limburg. Geen jeugdverblijf, maar wel een boot waar je kan overnachten met maximaal 27 personen. Er is een wellnessruimte, een loungebar en een restaurant. Wie wil, kan ook varen op de Maasplassen met één van de drie beschikbare elektrische boten. MVO is eigen aan het bedrijf dat ook fiere bezitter is van vier Groene Sleutels, dit voor verblijfsaccommodatie, meetinglocatie, attractie en restaurant.



## THE OUTSIDER COAST

Geert runt samen met Annick The Outsider Coast, een organisatie die teambuildings en groepsactiviteiten aanbiedt aan de Belgische kust. De zetel van de organisatie bevindt zich in Nieuwpoort. In totaal werken er 10 vaste medewerkers en 55 monitoren. Overnachten kan in jeugdverblijf 't Kraaienest of in één van de drie logeerboten. Jeugdverblijf 't Kraaienest met een capaciteit van 20 personen en de logeerboot Karel Cogge met een capaciteit van 28 personen hebben een jeugdlabel type C. Schip Jeanne Panne heeft een totale binnencapaciteit van 18 personen en is erkend als jeugdverblijf type B. Logeerboot Hendrik Geeraert telt 4 slaapplekken, maar is niet erkend als jeugdverblijf. De jeugdverblijven worden aangeboden in de formule zelfkook.

# Zaken doen

## BEHOORLIJK BESTUUR

Bij goed bestuur ligt de klemtoon op de besluitvormingsprocessen en -structuren. Hoe worden die processen en structuren binnen de eigen werking georganiseerd, zodat er bij elke beslissing of activiteit rekening wordt gehouden met de MVO-principes? Aansluitend bij die processen en structuren zijn transparantie en verantwoording een belangrijke rode draad. Transparantie gaat over openheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid van de onderneming. Dit zijn belangrijke elementen van MVO. Dankzij transparantie kan er mee gedacht worden over oplossingen en verbeteringen en weten stakeholders wat ze mogen verwachten. Dankzij transparantie kunnen gemaakte keuzes ook verantwoord worden, bijvoorbeeld in een duurzaamheidsverslag (zie verder).

### In de praktijk ...

Katy: "Als ik naar onze organisatie kijk, dan denk ik dat we op het vlak van MVO verder staan dan andere organisaties. Zijn we 100 % duurzaam? Neen, maar we zijn wel aan het verduurzamen. Dit doen we door de principes van MVO in de volledige bedrijfsvoering consequent te volgen. En dat is naar mijn mening simpel. Mijn filosofie is dat als je MVO wil, je dit ook kan realiseren."

### Wat kan jij doen?

- Evalueer je eigen werking. Voor social profitorganisaties bestaat een zelfevaluatie-instrument, ontwikkeld door de Koning Boudewijnstichting en Verso (de intersectorale werkgeversorganisatie voor de social profitsector, zie [www.verso-net.be](http://www.verso-net.be)). Wie dit instrument invult, krijgt een rapport dat als basis kan dienen om over de eigen werking na te denken en een aantal aspecten bij te sturen. Bovendien worden de resultaten van de eigen werking ook vergeleken met die van andere organisaties. Het evalueren duurt ongeveer een uur, maar biedt zeker een meerwaarde. Meer informatie: <https://goedbestuur.be/>.

## LABELS EN CERTIFICERING

MVO is een continu proces dat in principe niet te certificeren valt, maar ondernemingen die een MVO- of duurzaamheidscharter ondertekenen en de engagementen succesvol naleven, ontvangen in sommige gevallen toch een certificaat. Verder hebben heel wat deelaspecten van MVO ook labels.

### In de praktijk ...

Katy: "Als enige bedrijf in België hebben we voor de vier categorieën (als logies, als vergaderlocatie, als attractie en als restaurant) een Groene Sleutel. Dit is een gerenommeerd internationaal keurmerk voor milieuvriendelijke bedrijfsvoering binnen de sector toerisme en recreatie, dit met oog voor de sociale omstandigheden van personeel en gasten zonder aan comfort in te boeten. Het leuke aan de Groene Sleutel is dat je die enkel ontvangt als je voldoet aan de vooropgestelde voorwaarden. Er is geen grijze zone."

Geert: "Enkele jaren op rij hebben we het charter duurzaam ondernemen ondertekend en het daaraan gekoppelde label behaald. Het charter, dat tot vorig jaar werd uitgereikt door de provincie West-Vlaanderen, was een handig hulpinstrument om het duurzaam ondernemen concreet vorm te geven. Nu werken we op basis van dit model gewoon verder rond MVO."

Katy: "Bij de aankoop van nieuwe producten bekijken we bewust de labels op verpakkingen. Vis moet bijvoorbeeld altijd een ASC-label hebben. Dan weten we dat de vis geproduceerd is met respect voor het milieu en onder goede arbeidsomstandigheden. Eenmaal de keuze gemaakt is, kan je telkens hetzelfde product kopen. Duurzaam aankopen is in dit geval een éénmalige kleine inspanning."

### Wat kan jij doen?

- Laat je leiden door de labels vermeld op de producten. Gebruik hiervoor de website [www.labelinfo.be](http://www.labelinfo.be), opgericht door het Netwerk Bewust Verbruiken

vzw. Via die website krijg je een overzicht van de bestaande labels met een uitgebreide beschrijving. Bovendien kan je ook opzoeken welke labels er bestaan per productgroep en die met elkaar vergelijken.

## DUURZAME OF SOCIALE AANKOPEN

Een duurzaam aankoopbeleid is een belangrijk onderdeel van MVO. Bij aankoopbeslissingen wordt daarbij niet alleen op de prijs, de kwaliteit en de levertijd van een product gelet, maar wordt ook rekening gehouden met sociale en milieuaspecten. Zo wordt invloed uitgeoefend op het gedrag van de (toe)leveranciers, bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu. Aandacht voor eerlijke handel valt ook onder duurzame aankopen. Een belangrijk onderdeel van eerlijke handel is het bieden van een eerlijke prijs voor een product. Dit is een prijs die in verhouding staat tot de productiekosten.

### In de praktijk ...

Katy: "Duurzame aankopen zijn hier de norm. Papier is per definitie gerecycleerd papier en zo kan ik nog veel producten opsommen. Toch is het niet altijd zo eenvoudig. Voor onze voeding kopen we bijvoorbeeld eerst lokaal en daarna fairtrade en biologisch. Zijn bepaalde producten te duur of zijn de inkoop te arbeidsintensief, dan zoeken we naar aanvaardbare alternatieven. Onze leverancier van de andere voedingsproducten is bijvoorbeeld één van de acht ambassadeurs van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen of SDG's (zie kadertekst).

### Wat kan jij doen?

- Pas indien mogelijk je aankoopbeleid aan. Een handige website hiervoor is <http://gidsvoorduurzameaankopen.be/nl>. Deze website is vooral gericht op de aankoopdiensten van de overheid, maar

ook onze sector kan er inspiratie uit halen.

- Kies voor eerlijke handel. Meer informatie vind je op de website [www.fairtrade-belgium.be](http://www.fairtrade-belgium.be) of [www.oxfam.be](http://www.oxfam.be).
- Kies voor bedrijven die werken met ecologische producten en/of inzetten op duurzame verplaatsingen zoals de fiets.

## EERLIJKE CONCURRENTIE

Zaken doen volgens de principes van MVO gaat over meer dan alleen maar voldoen aan de regels, ook het ethische gedrag speelt een belangrijke rol. Laat je voldoende ruimte voor eerlijke concurrentie en hoe ga je om met andere organisaties, overheden, leveranciers, concurrenten en klanten?

In de praktijk ...

Geert "Groepen die hier boeken voor het verblijf en bijkomende activiteiten, krijgen een duidelijke offerte opgestuurd. Wie zelf aan de slag wil, kan de prijs zelf berekenen. Alle tarieven staan vermeld op onze website."

Wat kan jij doen?

- Lok geen groepen met misleidende informatie of foto's en zorg voor een correcte en transparante afrekening.
- Volg de regelgeving op vlak van belastingen.
- Betaal correcte lonen.

## DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN

Eind september 2015 keurden alle lidstaten van de Verenigde Naties de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling goed. Hierin worden de Sustainable Development Goals (SDG) of Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen beschreven. Deze agenda bouwt verder op de Millenniumdoelstellingen en bevat 17 doelstellingen en 169 subdoelstellingen. Het is een breed en wereldwijd actieplan dat onze wereld, onze maatschappij en onze acties en initiatieven richting moet geven. De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen die een maatschappelijke insteek hebben, sluiten naadloos aan bij MVO. Meer informatie over SDG vind je op [www.sdgs.be/nl/sdgs](http://www.sdgs.be/nl/sdgs).

## INVESTEREN EN BELEGGEN

Duurzaam investeren of beleggen gaat om investerings- of beleggingsvormen die niet enkel voldoen aan financiële criteria zoals rentabiliteit, winstgevendheid en risico, maar ook aan sociale, ethische en ecologische criteria.

In de praktijk ...

Katy: "Voor duurzame beleggingen vertrouwen we op onze bankdirecteur. Die hebben we duidelijk gemaakt waarin we absoluut niet willen beleggen."

Wat kan jij doen?

- Onderzoek je financiële transacties. Voldoen deze transacties aan de verwachtingen van MVO of zijn er ethische varianten mogelijk voor de keuze van de financiële instelling, de spaarboekjes of de verzekeringsproducten? Als uitbater kan je dit gemakkelijk onderzoeken. [www.bankwijzer.be](http://www.bankwijzer.be) scant je bank op acht maatschappelijk relevante thema's zoals klimaatverandering, mensenrechten en belastingontduiking.

## INNOVATIE

Innovatie en maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Duurzaamheid is hierbij de sleutel. Innovatie komt echter niet vanzelf. Er is aandacht, tijd en budget voor nodig. Innovatie kan zich bijvoorbeeld richten op technische vernieuwing of het vernieuwen

van processen, technieken en/of projecten om betere resultaten te bekomen.

In de praktijk ...

Geert: "Het charter duurzaam ondernemen verplichtte je om jaarlijks rond verschillende domeinen te verduurzamen. Dit charter was dus een echte 'eye-opener', want je werd telkens verplicht om erover na te denken en actiepunten te formuleren. Hierdoor ga je automatisch innoveren. Een voorbeeld is het installeren van nieuwe software voor de boekhouding waardoor we werk en daarboven een hoop papier besparen."

Wat kan jij doen?

- Innoveer en kies voor duurzame en kwalitatieve materialen.
- Innoveer op vlak van veiligheid en gezondheid, bijvoorbeeld door na te denken over ergonomie.
- Innoveer op vlak van gebruiksvriendelijkheid.
- Innoveer via water- en energiebesparende maatregelen.
- Denk na over hergebruik.



# Consumenten

## CONSUMENTENBESCHERMING

Elke onderneming draagt een verantwoordelijkheid tegenover zijn stakeholders. Onder die verantwoordelijkheid valt bijvoorbeeld het verschaffen van correcte informatie, het aanbieden van veilige en gezonde producten en diensten en de bescherming van privacy.

In de praktijk ...

Geert: "We organiseren met The Outsider Coast heel wat activiteiten. Veiligheid staat daarbij centraal. Zelf heb ik een cursus preventieadviseur gevolgd en van elke activiteit een uitgebreide risicoanalyse gemaakt, maar ook onze monitoren moeten hun steentje bijdragen. Op hun debriefingformulier moeten ze elk ongeval melden, zodat we de activiteiten permanent kunnen bijsturen. Bovendien plakken we daar targets op. Dit jaar willen we maximaal 35 ongevallen. Dit lijkt veel, maar is marginaal als je weet dat we op jaarbasis ongeveer 40 000 activiteiten organiseren."

Wat kan jij doen?

- Vraag een erkenning aan bij Toerisme Vlaanderen (de meeste jeugdverblijven moeten een erkenning aanvragen; enkel jeugdlokalen die minder dan 60 dagen verhuren op jaarbasis, zijn dit niet verplicht maar kunnen dit wel alsnog op vrijwillige basis doen). Een erkenning is een kwaliteitslabel dat aantoont dat het gebouw brandveilig is en voldoet aan minimumnormen que uitrusting en hygiëne. Hiervoor werden de nodige keuringen uitgevoerd.
- Wie volpension aanbiedt, voldoet aan de HACCP-principes (Hazard Analysis and Critical Control Points) en allergenenwetgeving.
- Hou rekening met de GDPR-regelgeving (General Data Protection Regulation). Je kan enkel persoonsgegevens verzamelen en verwerken als daarvoor toestemming is gegeven. Ook moet omschreven worden waarom je de gegevens verzamelt

en wat je achteraf met die gegevens zal doen (zie ook pagina 14).

- Spring omzichtig om met foto's en beeldmateriaal.
- Screen de infrastructuur op kindvriendelijkheid.

## KLANTENTEVREDENHEID

Goed scoren op klantentevredenheid is een must. Toch kan een onderneming niet iedereen tevreden houden. Soms moeten er keuzes gemaakt worden. Een duidelijke visie helpt daarbij. Stakeholders die weten waarvoor een onderneming precies staat, zullen meer tevreden zijn dan stakeholders die dit niet weten. Daarom is het belangrijk die visie consequent uit te dragen.

In de praktijk ...

Geert: "Meten is weten. Elke groep moet een evaluatieformulier invullen met scores tussen 1 en 5. Voor activiteiten willen we een tevredenheidsscore van 95 %, voor het verblijf streven we naar 90 %. Wanneer er een slechte score wordt toegekend, contacteren we onmiddellijk de groep om de oorzaak te achterhalen en indien nodig bij te sturen."

Wat kan jij doen?

- Creëer in de eerste plaats juiste verwachtingen. Dit kan door goede communicatie, maar ook door groepen uit te nodigen voor een prospectie.
- Laat de groepen het verblijf evalueren en behandel eventuele klachten op een snelle en correcte manier.

## DUURZAME CONSUMPTIE

In het vorige hoofdstuk hadden we het over de eigen duurzame en sociale aankopen, maar een onderneming heeft vaak ook een grote invloed op de consumptie van de stakeholders. Duurzame consumptie betekent ook stakeholders laten kiezen voor produc-



ten die duurzaam geproduceerd zijn of duurzame eigenschappen hebben, maar uiteraard ook duurzaam verbruiken. Onderzoek wijst namelijk uit dat het verbruik de grootste duurzaamheidsimpact heeft.

In de praktijk ...

Katy: "We reiken onze klanten de tools voor duurzame consumptie aan (bijvoorbeeld ecologische shampoo), maar als de klanten die niet gebruiken, dan is dat hun keuze."

Geert: "Er is ook een limiet aan wat je groepen kan vragen. Ga je over die limiet, dan wordt het niet meer gevolgd. Een voorbeeld is afval sorteren. Het is al een serieuze prestatie als je groepen laat sorteren in vier fracties, nl. pmd, papier/karton, gft en restafval."

Wat kan jij doen?

- Hanteer het principe "de verbruiker/gebruiker betaalt" voor energieverbruik. Probeer daarom de formules van forfaits te vermijden. Dit kan door het noteren van meterstanden.
- Stimuleer groepen om afval te beperken. Verreken afval volgens gewicht of per afvalzak.
- Informeer groepen over de website [www.kokenopkamp.be](http://www.kokenopkamp.be) die een handige tool bevat om de hoeveelheid ingrediënten te berekenen. Zo beperk je de etensresten bij groepen.
- Verwijs naar [www.rechtvanbijdeboer.be](http://www.rechtvanbijdeboer.be) om aankopen in de korte keten te promoten.

# Maatschappij en buurt

## BETROKKEN BIJ DE BUURT

Een onderneming wordt wel vaker in verband gebracht met problemen zoals mobiliteit of geluidsoverlast. Net daarom heeft een onderneming baat bij een gezonde sociale omgeving en wordt daarin best vrijwillig geïnvesteerd. Als onderneming creëer je zo niet enkel een gezondere sociale omgeving maar ook een groter draagvlak voor de eigen activiteit.

In de praktijk ...

Geert: "In de jachthaven ligt één woonboot en enkele jachten worden gebruikt als weekendverblijf. We vragen groepen hiermee rekening te houden, maar er blijft natuurlijk een kans op nachtlawaai bestaan. Veel zorgen maak ik me echter niet omdat de eigenaar van de jachthaven de boten ook verder van het jeugdverblijf kan laten aanmeren. De hinder zal dus beperkt zijn."

### Wat kan jij doen?

Een kleine test maakt snel duidelijk of je als uitbater meer aandacht aan de buurt moet besteden. Als je op drie van de vijf vragen een antwoordt, dan is het tijd voor actie!

- Informeer je de buurt soms over de activiteiten, investeringen en plannen van het verblijf?
- Is er een contactpersoon voor de buurt?
- Weet je wat de buurt denkt of verwacht van het verblijf?
- Contacteer de buurt je bij klachten?
- Heb je al meegewerkt met organisaties in de buurt?

Als uitbater kan je de betrokkenheid bij de buurt verhogen door het jeugdverblijf of

domein (voor bepaalde activiteiten) open te stellen of deel te nemen aan bepaalde activiteiten.

## MVO-COMMUNICATIE

Communiceer op een transparante manier over je MVO-beleid, dit zowel intern als extern. Communicatie is belangrijk om interesse op te wekken, iedereen te betrekken en te motiveren om het beleid van de organisatie verder te verspreiden.

In de praktijk ...

Geert: "Wie bij ons komt, kan er niet naast kijken. Er hangt een vlag van de Groene Sleutel, boven de koffieautomaat hangt uitleg rond fairtrade, onze jaarcertificaten van duurzaam ondernemen staan uitgesteld en enkele gerealiseerde acties worden via posters kenbaar gemaakt. Verder worden onze inspanningen ook gecommuniceerd via een subpagina op onze website en hebben we meerdere duurzaamheidsverslagen opgemaakt, dit volgens de GRI-richtlijnen. GRI (Global Reporting Initiative) is een algemeen aanvaard systeem voor duurzaamheidsverslaggeving en maakt het stroomlijnen van de communicatie een stuk eenvoudiger."

### Wat kan jij doen?

- Gebruik sociale media, brochures of persmomenten voor de externe communicatie.
- Gebruik een personeelsblad of intern krantje of een gezamenlijk infomoment voor de interne communicatie.

## SAMENWERKINGSVERBANDEN

Er zijn verschillende redenen om samenwerkingsverbanden aan te gaan. Door samenwerking kan je kosten besparen, de kwaliteit van je dienstverlening verhogen of komen tot innovatieve en duurzame oplossingen, dit op diverse vlakken.

In de praktijk ...

Katy: "We hebben een hechte samenwerking met lokale natuurverenigingen zoals Natuurpunt Kinrooi, Limburgs Landschap en het Regionaal Landschap Kempen en Maasland. Zo hebben we samen met Natuurpunt een kaart ontwikkeld met daarop de meest voorkomende watervogels die hier te ontdekken zijn. Mensen die zo'n kaart kopen, betalen 3 euro waarvan 1 euro voor Natuurpunt is. Verder werken we met diverse sociale organisaties, zoals het steunpunt vakantieparticipatie en dit zowel voor de overnachting als voor de attracties." Geert: "Ook wij hebben diverse samenwerkingsverbanden. Steunpunt vakantieparticipatie is daar één van, maar ook vzw Anvasport (Anders Validen Sporten) en To Walk Again. Voor To Walk Again geven we gratis activiteit en met Anvasport gaan onze begeleiders mee op skivakantie. De helft van die vakantie betaalt de begeleider, de andere helft betalen wij."

### Wat kan jij doen?

- Ga op zoek naar partners zoals de gemeente, lokale verenigingen of ondernemers. Samenwerken kan bijvoorbeeld op vlak van onderhoud of tewerkstelling of je kan er de omgeving een dienst mee bewijzen, bijvoorbeeld door je infrastructuur of domein (gedeeltelijk) ter beschikking te stellen.
- Onderteken het kampcharter en vraag groepen en de gemeente om hetzelfde te doen. Meer informatie: [www.cjt.be/ondersteuning/kampcharter](http://www.cjt.be/ondersteuning/kampcharter).





# Mensen

## DIVERSITEIT

Diversiteit uit zich op verschillende vlakken: geslacht, leeftijd, nationaliteit, handicap, opleidingsniveau, seksuele geaardheid ... Elke onderneming wordt daarmee bijna dagelijks geconfronteerd. MVO vraagt een beleid dat rekening houdt met deze diversiteit binnen de werking (personeel, vrijwilligers) en daarbuiten (leveranciers, klanten).

In de praktijk ...

Katy: "Ons verblijf toegankelijk maken is onmogelijk, maar op het vlak van attracties en personeelsbeleid doen we wel inspanningen. Zo hebben we één elektrische boot die wel rolstoeltoegankelijk is en op personeelsvlak geven we kansen aan mensen die niet gemakkelijk op de arbeidsmarkt terecht kunnen. Zo worden hier vaak mensen tewerkgesteld via diverse formules zoals de (gespecialiseerde) interne beroepsopleiding (IBO of GIBO)."

Wat kan jij doen?

- Onderzoek of je voldoende rekening houdt met de verschillen tussen medewerkers. Hiervoor ontwikkelde HRwijs een online-checklist ([www.hrwijs.be/node/690](http://www.hrwijs.be/node/690)).
- Laat je personeel, tewerkgesteld onder PC 329, een opleiding diversiteit volgen. Hiervoor kan je doorlopend terecht bij het VIVO (Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding).
- Informeer je via [www.gelijkekansen.be](http://www.gelijkekansen.be) en werk eventueel een project rond diversiteit uit. Je kan hiervoor via dezelfde website subsidies aanvragen. Het project moet wel tijdelijk zijn en volledig buiten de gewone werking vallen.

## GOEDE ARBEIDSRELATIES EN SOCIALE BESCHERMING

Een onderneming maakt deel uit van de samenleving en wordt door tal van groe-

pen en individuen in die samenleving beïnvloed. Daarom moeten de noden en verwachtingen van stakeholders gekend zijn. Een goed MVO-beleid houdt daarmee rekening en heeft oog voor dialoog met werknemers, vrijwilligers en leveranciers.

In de praktijk ...

Geert: "Maandelijks hebben we een vergadering met de vaste kern en een beachcafé voor de monitoren. Dit is een vrijblijvende bijeenkomst waarbij we een activiteit aanbieden. Tweemaandelijks wordt aan die bijeenkomst nog eens een vergadering gekoppeld waarop de monitoren o.a. eigen ideeën naar voor kunnen brengen. Dit resulteerde al in een nieuw verloningssysteem en de ontwikkeling van een nieuwe activiteit, nl. highland games."

Wat kan jij doen?

- Ga in dialoog met je medewerkers. Dit kan op een formele manier georganiseerd worden, bijvoorbeeld via een medewerkersbevraging of informeel via een personeelsfeest of -uitstap.

## ONTWIKKELING COMPETENTIES EN WERKBAAR WERK

Medewerkers zijn onmisbaar. Het komt erop aan deze mensen een goede werkplek aan te bieden zodat ze graag komen werken. Daarom houdt MVO ook rekening met de verdere ontwikkeling van competenties en werkbaar werk. Inzetten op de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en een goede balans tussen werk- en privésituatie zorgt per definitie voor een win-winsituatie. Zowel de medewerker, het team als de onderneming gaan ermee vooruit.

In de praktijk ...

Katy: "Regelmatig zit ik samen met mijn personeel. Dan wordt gekeken hoe we het werk op een goede manier kunnen verdeelen. Daarbij wordt rekening gehouden met

de noden van het bedrijf en de situatie van de werknemer thuis, maar ook met de wettelijke mogelijkheden en die zijn soms weinig flexibel."

Geert: "Wie hier komt werken, krijgt een opleiding van acht dagen. Verder moet iedereen minstens één vorming per jaar volgen. Afhankelijk van de vorming wordt deze gedeeltelijk of volledig terugbetaald. Om de balans werk en privé in evenwicht te houden, zijn er ook duidelijke afspraken. Zo moet iedereen in de maand juli en augustus minstens één week verlof nemen en moeten gepresteerde uren binnen de kortst mogelijke tijd gecompenseerd worden. Deze afspraken gelden voor iedereen, inclusief mezelf."

Wat kan jij doen?

- Organiseer op vaste tijdstippen functioneringsgesprekken met je werknemers en vrijwilligers. Tijdens deze gesprekken worden duidelijke afspraken gemaakt over wat er precies verwacht wordt en welke competenties verder ontwikkeld moeten worden.
- Stippel een goed personeelsbeleid uit en neem de nodige acties om werknemers tegen zichzelf te beschermen door bijvoorbeeld het gebruik van gsm of de mogelijkheden van thuiswerk duidelijk af te bakenen.
- Denk na over de re-integratie van langdurig zieken en gedeeltelijke werkherovating.

## VEILIGE EN GEZONDE WERKPLEK

Welzijn op het werk wordt in onze wetgeving goed geregeld, maar dat belet niet dat er vrijwillig extra inspanningen kunnen geleverd worden.

In de praktijk ...

Geert: "Iedereen moet aan de wet voldoen, maar het is niet evident elke letter van de wet te kennen. Dankzij het charter



duurzaam ondernemen en de ondersteuning die we kregen van de provincie West-Vlaanderen hebben we bijvoorbeeld geleerd dat je lichte ongevallen moet opnemen in het jaarverslag van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk ([www.werk.belgie.be/default-Tab.aspx?id=41343](http://www.werk.belgie.be/default-Tab.aspx?id=41343)). Dit doen we nu consequent.”

#### Wat kan jij doen?

- Zorg voor een geldig brandveiligheidsattest.
- Organiseer jaarlijks een evacuatieoefening.
- Investeer in een ergonomische werkomgeving en geef personeel de nodige opleidingen over bijvoorbeeld een goede ergonomische werkhouding of het veilig gebruik van werkmateriaal.

### MENSEN- EN KINDERRECHTEN

Elke onderneming draagt verantwoordelijkheid als het gaat over de naleving van mensen- en kinderrechten, dit zowel in de eigen rangen als bij het aankoopbeleid. Wie de mensen- en kinderrechten bewaakt bij het aankoopbeleid, kijkt ook naar de arbeidsomstandigheden waar het geproduceerd wordt. Een veilige werkplek en een leefbaar loon kunnen voor bepaalde mensen een grote stap voorwaarts betekenen.

#### In de praktijk ...

Geert: “De kledij die we aankopen voor onze medewerkers, komt van een Noors bedrijf dat duurzaamheid hoog in het vaandel draagt.”

#### Wat kan jij doen?

- Aanvaard de principes en de regels van de democratie en onderschrijf en leef tevens het Europese Verdrag inzake de Rechten van de Mens en het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind na (uitbaters die werkings- en personeels-

subsidies ontvangen via het decreet ‘jeugdverblijfcentra’ zijn daartoe verplicht, maar los van het decreet kan elke uitbater dat uiteraard doen).

### BETROKKENHEID MEDEWERKERS

MVO integreren in de onderneming werkt alleen als ook de medewerkers betrokken zijn. Ook zij moeten doordrongen zijn van de noodzaak om het economische, milieuaspecten en sociaal welzijn met elkaar in evenwicht te brengen.

#### In de praktijk ...

Geert: “Uiteraard verwachten we van onze monitoren dat ze volledig achter MVO staan en hiervoor ook eens een inspanning leveren. Enkel zo kunnen we als organisatie ook deelnemen aan initiatieven als de Beach Clean Cup of zelf initiatieven opzetten zoals Roei For Life.”

#### Wat kan jij doen?

- Organiseer inspraak en vraag je medewerkers en vrijwilligers naar ideeën en initiatieven. Zo creëer je een breder draagvlak en sluiten de persoonlijke waarden ook aan bij die van het verblijf.

# Milieu

## BIODIVERSITEIT

Biodiversiteit is de totale verscheidenheid aan leven op aarde. Die verscheidenheid is enorm en omvat mensen, dieren, planten en alle andere organismen. Biodiversiteit zorgt ervoor dat we kunnen beschikken over schoon water, vruchtbare grond, voedsel en grondstoffen voor onze economie. We zijn er dus afhankelijk van. Daarom moet het ons zorgen baren dat de biodiversiteit in ijltempo afneemt.

In de praktijk ...

Geert: "Om ons steentje bij te dragen aan de biodiversiteit, werd er in het verleden bewust gekozen om ons domein af te bakenen met beplanting en werd er ook een bijenhotel geplaatst. De beplanting is gebleven, maar het bijenhotel heeft de tand des tijds niet doorstaan. Los van biodiversiteit doen we ook mee aan de campagne Mooimakers waarbij we zwerfvuil in de directe omgeving opruimen."

Wat kan jij doen?

- Onderzoek als uitbater of je gras- en andere pleinen door middel van diverse beplanting kan omvormen tot avontuurlijke speelplekken of maak van weinig gebruikte buitenruimte een mooie bloemenweide.
- Verminder het verbruik van niet ecologische producten drastisch en ban bepaalde producten zoals onkruidverdelgers en bleekwater volledig.

## ZUIVERE LUCHT

Lood, kwik, vluchtige organische stoffen (VOS), zwaveloxiden (SOx), stikstofoxiden (NOx), dioxine en ozonafbrekende stoffen hebben effecten op het milieu en op de gezondheid. Daarom worden deze stoffen best zoveel mogelijk gemeden. Maar ook CO<sub>2</sub>-uitstoot, wat een rechtsreeks gevolg is van energieverbruik, heeft een negatief

effect op het klimaat. Bewust omgaan met energie kan door energiebesparing, kiezen voor milieuvriendelijke energie en compenseren van energieverbruik door te investeren in CO<sub>2</sub>-reducerende projecten of hernieuwbare energie.

In de praktijk ...

Katy: "We hebben gekozen voor een groene energieleverancier en investeerden in zonnepanelen en zonnecollectoren voor ons warm water. Volledig energieneutraal zijn we niet, maar dat compenseren we binnenkort op een andere manier. Eerst moeten we berekenen voor hoeveel CO<sub>2</sub>-uitstoot we verantwoordelijk zijn."

Geert: "We kiezen resoluut voor niet gemotoriseerde activiteiten. Qua energie hebben we voor Het Kraaienest een EPC (energieprestatiecertificaat) laten opstellen, dit hangt uit in het gebouw."

Wat kan jij doen?

- Kies bij verbouwingen de juiste bouwmaterialen.
- Sensibiliseer groepen om droog en onbehandeld hout te gebruiken bij het kampvuur.
- Neem initiatieven om het energieverbruik terug te dringen: je kan kiezen voor een energieaudit om gerichte acties te ondernemen en je verbruik monito-

ren om de resultaten van de geleverde inspanningen te kennen. De website [www.energieid.be](http://www.energieid.be) is hiervoor een handige tool. Tip: je kan bij het Fonds voor Culturele Infrastructuur (FoCI) een premie (60 %) krijgen voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen en een goedkope energielening aanvragen voor zonnepanelen.

- Stimuleer groepen om energiezuinig te verblijven door het gemiddelde verbruik per verblijf door te geven en/of de naam van zuinigste groep een prominente plaats te geven in het verblijf.

## DUURZAAM MATERIAALGEBRUIK

Materiaalverbruik legt een veel te hoge milieudruk op onze planeet. Bovendien zijn de materialen en stoffen vaak schadelijk voor de mens op lange termijn. Daarom moet ons materiaalgebruik drastisch her gedacht worden. Wat zijn de opties? Kiezen voor ecodesign, circulair ondernemen of de deel- en kringloopeconomie zijn enkele voorbeelden.

In de praktijk ...

Geert: "We vragen aan de groepen die hier verblijven, om hun brooddoos mee te brengen om de picknick in te stoppen. Wie



dit vergeet, krijgt een papieren zak als alternatief. Verder geven we ook iedereen een herbruikbare fles die gevuld kan worden met water of bruiswater uit de kraan. Nu experimenteren we met rietjes uit afbreekbaar materiaal.”

#### Wat kan jij doen?

- Stel elke aankoop en investering in vraag. Is de aankoop of investering noodzakelijk? Of kan je bepaald materiaal, zoals een zitmaaier, ook huren of delen? Indien huren of delen geen optie is, voldoet het materiaal dan aan de voorwaarden van de circulaire economie? Wat is de levensduur van het product en kan elk onderdeel gerecupereerd of hersteld worden? En wat doe je met materiaal, zoals borden en bestek, dat vervangen wordt? Kan het terecht in de kringwinkel, zodat het nog door anderen kan gebruikt worden? Door deze vragen telkens opnieuw te stellen, kom je op termijn tot een duurzamer materiaalgebruik.

## WATER

Leidingwater dat gebruikt wordt als drinkwater, eindigt als afvalwater. Hierdoor wordt water schaars. Hoe kunnen we het waterverbruik terugdringen, evolueren naar een gesloten waterkringloop of zelfs een nettobijdrage leveren aan zuiver water?

#### In de praktijk ...

Geert: “We hebben drie boten waar groepen kunnen verblijven. Het water van die sanitaire voorzieningen kunnen we niet zuiveren. Daarom vragen we groepen om overdag gebruik te maken van de sanitaire voorzieningen van het gebouw. Daar hebben we een biotop waterzuiveringssysteem. Voor de toiletten, de activiteiten en het besproeien van de planten gebruiken we regenwater.”

#### Wat kan jij doen?

- Voorzie je douches van spaardouchekoppen en kranen van waterbegrenzers om water te besparen.
- Kies voor milieuvriendelijke schoonmaakproducten om het zuiveren van vuil water te vereenvoudigen.

## MOBILITEIT

De stijgende vraag naar mobiliteit en de weinig duurzame systemen die vandaag in gebruik zijn, zorgen voor een groeiend probleem. Denken we bijvoorbeeld aan files, vervuiling, lawaai, beslag op openbare ruimte en afhankelijkheid van niet-hernieuwbare brandstoffen. Het verduurzamen van mobiliteit is dus noodzakelijk.

#### In de praktijk ...

Geert: “Bij onze groepen promoten we het openbaar vervoer en als bagage een drempel is, zijn we bereid de bagage op te halen. Hier ter plaatse bieden we bakfietsen aan. Die kunnen gebruikt worden voor inkopen of het vervoer van spelmateriaal. Voor de fietsers hebben we een fietsenstalling en een laadpunt. Tot slot kregen onze medewerkers ook een cursus eco-driving.”

Katy: “Onze boten en onze bedrijfswagen zijn elektrisch en wij hebben eveneens een oplaadpunt voor zowel de fiets als de auto.”

#### Wat kan jij doen?

- Bespreek met de verblijvende groepen de verplaatsing naar het jeugdverblijf en bekijk de mogelijkheden met de fiets, het openbaar vervoer en eventueel carpoolen.
- Stimuleer voor de medewerkers alternatieven voor de wagen.
- Voorzie een bedrijfsfiets voor boodschappen op korte afstand.

*Een overzicht van de gebruikte verwijzingen naar websites in dit dossier vind je op [www.cjt.be/ondersteuning/MVO](http://www.cjt.be/ondersteuning/MVO).*

# HUIS WERK 52

In oktober verschijnt HuisWerk 52, met daarin extra aandacht voor kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met financiële drempels.

Volgens Unicef heeft België één van de hoogste kinderarmoedecijfers van Europa: in Brussel groeien vier kinderen op tien op in armoede, in Wallonië één op vier en in Vlaanderen één op tien. Hallucinante cijfers die betrekking hebben op onze doelgroep.

Wetende dat armoede meer is dan enkel een geldprobleem, gaan we in dit dossier op zoek naar de drempels waarmee kinderen en jongeren in armoede worden geconfronteerd,

hoe die - al dan niet - worden overwonnen en welke bijdrage wij als sector kunnen leveren.

Heb je zelf nog goede suggesties of tips of wil je reageren op dit thema, dan kan dat via de Facebookpagina van CJT Ondersteuning of door te mailen naar [ondersteuning@cjt.be](mailto:ondersteuning@cjt.be).

Wie trouwens iets extra wil doen, is steeds welkom op de redactievergadering van HuisWerk. We komen ongeveer tweemaandelijks samen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via [ondersteuning@cjt.be](mailto:ondersteuning@cjt.be) of tel. 09/210.57.75.

# CJT gaat voor samen – sociaal – open – duurzaam – avontuurlijk

Wie aandachtig de voorkant van dit HuisWerknummer bekeken heeft, was het zeker opgevallen. Vijf nieuwe elementen sieren de cover. Niet alleen binnen CJT Ondersteuning, maar ook binnen CJT Boekingscentrale en CJT Verblijfcentra laten we ons immers de komende jaren inspireren door vijf nieuwe waarden. We lichten hieronder graag kort toe wat deze waarden kunnen betekenen voor onze werking.



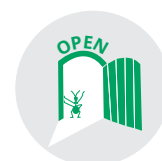
Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Door samen te werken en partnerschappen aan te gaan, kom je tot een beter resultaat. Concreet delen we onze kennis, informatie en ervaring, wisselen we ze uit en inspireren daarmee onszelf en de anderen. We brengen mensen samen, we creëren ontmoeting.

In jeugdlogies krijgen kinderen en jongeren de kans om gedurende een aantal dagen samen te ravotten, wakker te worden met de vriendjes in dezelfde kamer, samen op uitstap te gaan, samen te eten en taakjes uit te voeren.



We zetten ons in voor de samenleving, we proberen ons steentje bij te dragen aan de maatschappelijke uitdagingen van vandaag, we nemen het op voor zij die het minder goed hebben. We zijn daarom zorgzaam en attent voor de mensen rondom ons en hebben oog voor hun behoeftes.

Concreet willen we in jeugdlogies eerlijk zaken doen, faire prijzen hanteren en geen misleidende informatie verspreiden.



Iedereen is gelijkwaardig. Religie, cultuur, afkomst, geslacht, huidskleur e.d. spelen geen rol in onze omgang met mensen. We zijn dan ook gastvrij, we verwelkomen groepen, medewerkers, andere uitbaters ... met de glimlach.

We proberen drempels in de vakantieketen weg te werken voor zij die dit niet op eigen houtje kunnen.

We communiceren in alle openheid en eerlijkheid met elkaar. Iedereen mag meepraten en -denken.



We denken op lange termijn, kiezen voor kwaliteit en gaan efficiënt om met middelen en materialen. We zijn dan ook begaan met het milieu en hebben respect voor de natuur. Tegelijk streven we naar een evenwicht tussen het economische (financiële stabiliteit), het sociale (de mensen) en het ecologische (onze planeet).

We bouwen aan duurzame relaties met onze verschillende partners.



We durven uit onze comfortzone te komen, onze grenzen te verleggen en ons op onbetreden paden te begeven. In het jeugdtoerisme bieden we kinderen en jongeren kansen om hun verbeelding de vrije loop te laten, om te ontdekken en niet-alledaagse dingen te doen.

Zelf durven we experimenteren en initiatief nemen en gaan we uitdagingen niet uit de weg. We kijken als eens af van de 'standaard' en zijn creatief.



Centrum voor Jeugdtoerisme <sup>vzw</sup>

**ONDERSTEUNING**

*Heel wat regelgeving heeft rechtstreeks of onrechtstreeks een weerslag op jeugdtoerisme. Als hieraan wordt gesleuteld, tracht CJT Ondersteuning op de eerste rij te zitten. In HuisWerk belichten we telkens de actualiteit van ons vertegenwoordigingswerk.*

## ... LAAT JE STEM HOREN

De GDPR (of voluit: General Data Protection Regulation) is in voege sinds 25 mei 2018 en dat hebben we allemaal geweten. Nog nooit ontvingen we zoveel spamberichten in onze mailbox als in die week. Maar nu het stof gaan liggen is, nemen we nog even de tijd om op zoek te gaan naar de specifieke gevolgen voor jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen.

In vorig HuisWerknummer omschreven we al de zeven principes waar je rekening mee moet houden. Deze blijven uiteraard gelden, deze keer gaan we verder in op een aantal concrete vragen (we gingen er tijdens RaderWerk al gedeeltelijk op in, maar hieronder vind je de meest actuele en volledige antwoorden).

### **Hebben we toestemming nodig om persoonsgegevens van de groepsverantwoordelijke bij te houden?**

Als twee partijen een contract afsluiten, hebben ze elkaars contactgegevens nodig. Daar hoeft je dus op zich geen aparte toestemming voor te vragen, zolang je de gegevens enkel gebruikt in functie van het verblijf. Het gaat dan bijvoorbeeld over het opsturen van het huishoudelijk reglement, het afspreken van het aankomstuur of het nasturen van een evaluatieformulier.

Wat niet zomaar kan, is dat je deze contactgegevens achteraf bijhoudt en/of 'misbruikt' om promotiemailings te doen, kerstkaartjes te sturen of nog erger: de gegevens door te spelen aan andere organisaties. Voor al deze acties heb je wel toestemming nodig van de betrokkene.

### **Laat GDPR nog toe om contactgegevens van de groepsverantwoordelijke door te spelen aan de gemeente?**

Ga eerst na of hiervoor een wettelijke basis is. Als een politiereglement of een beslissing van de gemeenteraad jou verplicht om contactgegevens door te spelen, kan GDPR dit niet tegenhouden.

Anders ligt het als er geen wettelijke basis is. Dan moet aan twee voorwaarden worden voldaan:

1. Je hebt toestemming van de groepsverantwoordelijke dat zijn/haar gegevens voor bepaalde doeleinden mogen worden doorgegeven aan bepaalde instanties.
2. Je hebt met de gemeente een overeenkomst waarin wordt vastgelegd voor welke doeleinden de contactgegevens mogen gebruikt worden.

Gemakkelijker is dat je met de groepsverantwoordelijke afsprekt dat hij/zij contactgegevens doorgeeft aan de gemeente. Sommige

gemeentes werken met een aanmeldformulier op hun website, om het zo gebruiksvriendelijk te houden.

Idem trouwens voor het doorspelen van contactgegevens van verblijvende groepen aan de bureaus. Sowieso is hiervoor geen wettelijke basis, dus eenvoudiger is om het zelf mee te geven als tip aan de groep.

Sommige groepen vragen ook de contactgegevens van de groep die voor of na hen verblijft. In dat geval vraag je best toestemming aan de tweede groep of zij hiermee akkoord gaan.

### **Laat GDPR nog toe om deelnemerslijsten op te vragen aan de verblijvende groep?**

Dit is sowieso een wettelijke verplichting. "De wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen" omschrijft in artikel 141 tot 147 wat je precies moet doen. Dit wordt dan nog verder toegelicht in "het koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende de registratie en de controle van reizigers die verblijven in een toeristische verblijfsaccommodatie". En ook hier geldt hetzelfde principe: GDPR kan je niet tegenhouden om de wet na te leven, uiteraard op voorwaarde dat je de gegevens enkel bijhoudt en gebruikt in functie van die wet.

Omdat we hier regelmatig vragen over krijgen, vatten we nog kort even samen wat deze regeling precies inhoudt:

- Bijhouden van de gegevens kan zowel digitaal als op papier.
- Vanaf de leeftijd van 16 jaar heb je volgende gegevens nodig: naam, voornaam, geboorteplaats, geboortedatum, nationaliteit en nummer identiteitskaart. Voor Belgische deelnemers volstaan naam, voornaam en rijksregisternummer.
- Voor kinderen tot de leeftijd van 15 jaar volstaan naam en voornaam.
- Verblijvende groepen zijn verplicht om deze gegevens waarheidsgetrouw aan te leveren.
- De gegevens moet je tot zeven jaar na het verblijf bijhouden en kunnen ter beschikking stellen van de politie.

*Voor meer achtergrond verwijzen we opnieuw naar het stappenplan van Scwitch, surf voor de uitgebreide versie naar [www.scwitch.be](http://www.scwitch.be) of [www.cjt.be/ondersteuning/gegevensbescherming](http://www.cjt.be/ondersteuning/gegevensbescherming).*

# VRAAG HET AAN ...



Centrum voor Jeugdtoerisme<sup>vzw</sup>

**ONDERSTEUNING**

*Elk kwartaal krijgen we tientallen vragen van uitbaters over uiteenlopende thema's. In HuisWerk maken we telkens een beknopte bloemlezing van vragen en antwoorden die ook voor andere uitbaters interessant kunnen zijn.*

***De brandweer verplicht ons om veiligheidsverlichting te plaatsen in alle "gemeenschappelijke lokalen", zoals het decreet 'toerisme voor allen' voorschrijft. Wat wordt daar precies mee bedoeld?***

Artikel 7 van bijlage 9 bij het decreet 'toerisme voor allen' bepaalt inderdaad dat in de gemeenschappelijke lokalen en de vluchtwegen veiligheidsverlichting moet worden voorzien. Maar nergens wordt omschreven wat we moeten verstaan onder "gemeenschappelijke lokalen".

In de praktijk zien we bovendien dat dit voor interpretatie vatbaar is. Zo weten we dat veiligheidsverlichting op sommige plaatsen verplicht is in de slaapkamers, op andere plaatsen dan weer niet. Over refter en daglokalen bestaat dan weer weinig discussie. Het komt er dus op aan goed af te spreken met je lokale brandweer wat er verwacht wordt.

***Met de reservatiemodule op [www.jeugdverblijven.be](http://www.jeugdverblijven.be) kan je maar drie jaar vooruit boeken. Waarom is dat? Kan dit langer?***

Dit is een bewuste keuze die we gemaakt hebben om te vermijden dat jeugdgroepen te lang op voorhand boeken. Dit houdt immers een aantal risico's in: de uitbating kan stopgezet worden of er hebben grondige verbouwingen plaatsgevonden. Maar ook bij de jeugdgroep kan er heel wat veranderen, denk maar aan het geschatte aantal deelnemers of het soort gebouw/terrein dat men wenst.

Daarom raden we aan om niet verder dan drie jaar vooruit te boeken. Uit het doelgroepenonderzoek van 2016 blijkt trouwens dat slechts een heel kleine minderheid van de zomerkampen meer dan drie jaar op voorhand wordt geboekt.

***We verhuren in zelfkook en bepalen de prijs steeds per persoon per nacht. Nu hebben we een groep die hierover een opmerking gemaakt heeft, omdat enkele personen slechts één nacht overnacht hebben en sommige deelnemers enkel overdag aanwezig waren. Hoe kunnen we deze discussies vermijden?***

Het uitgangspunt is altijd het contract. Als dit niet zo duidelijk is, dan ben je inderdaad vertrokken voor een rondje discussiëren. Je zou in je contract kunnen opnemen dat er betaald wordt per persoon die gebruik maakt van de gebouwen. Maar moet je

dan telkens gaan controleren? En wat dan bijvoorbeeld met een bezoekdag? De meest eenvoudige oplossing in zelfkook is om te factureren per gebouw per nacht (of etmaal). Dan kan er nooit discussie zijn en kan jij als uitbater ook perfect op voorhand je inkomsten inschatten.

***De fiscus meldt ons dat we een onvoldoende hoog bedrag aangeven om de patrimoniumtaks te berekenen. We hebben dit nochtans bepaald op basis van onze afschrijvingswaarde. De reële waarde van ons gebouw ligt bovendien nog lager dan de fictieve, aangezien we een zeer specifiek type gebouw (jeugdlokaal) op een grond met recht van opstal hebben staan. Kunnen we dit onderbouwen, zonder gebruik te moeten maken van een (dure) schatter, of doen we er net goed aan om met een schatter te werken?***

De patrimoniumtaks wordt berekend op de reële verkoopwaarde van het goed. Onder de verkoopwaarde wordt verstaan: "de prijs die bij aanbidding ten verkoop op de voor het goed meest geschikte wijze, na de beste voorbereiding en na voldoende publiciteit, op de dag van de waardering, door de meestbiedende gegadigde zou zijn besteed. De verkoopwaarde moet op objectieve wijze worden vastgesteld." Het gebruik van de afschrijvingswaarde is dan ook niet correct, want dan zou je gebouw na 20 of 30 jaar niets meer waard zijn. Hoe je nu de verkoopprijs van een jeugdlokaal moet inschatten, is natuurlijk afhankelijk van heel wat factoren (stedenbouwkundige mogelijkheden, duur van het recht van opstal, gelijkaardige mogelijkheden in de buurt, geïnteresseerde kopers ...) Dit is zonder deskundige niet eenvoudig te bepalen. Het inschakelen van een schatter kan dan ook aangewezen lijken. Maar ... als je een schatter onder de arm neemt, is zijn oordeel niet weerlegbaar en dus bindend. Daarom kan je beter eerst via bijvoorbeeld de gemeente of de jeugdraad een paar referentiewaarden te pakken krijgen van collega-vzw's uit de omgeving die ook een jeugdlokaal hebben. Je kan dit dan op basis van een m<sup>2</sup>-waarde op jullie lokaal toepassen.

# NIEUWSFLASH

## PAKKETREIZEN

In HuisWerk 47 gingen we uitgebreid in op de wetgeving rond pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen. Sinds 1 juli 2018 is deze wet effectief van kracht gegaan. Het voorbije jaar zijn er nog een aantal overlegmomenten geweest met de Federale Overheidsdienst Economie en het kabinet van minister Peeters. Dit heeft o.m. geleid tot het uitschrijven van een aantal 'guidelines', maar veel versoepelingen heeft dit voor onze sector niet opgeleverd. Steeds werd geschermd met het argument dat men conform moest blijven met de Europese richtlijn van 2015 en er dus weinig marge was voor aanpassingen.

Een pakketreis gaat over het aanbieden van meerdere reisdiensten. Er worden vier soorten reisdiensten onderscheiden:

1. verhuur accommodatie met overnachting (en eventueel maaltijden)
2. passagiersvervoer
3. verhuur van auto's en andere motorvoertuigen
4. andere toeristische diensten

De hamvraag blijft nog steeds: wanneer val je als jeugdverblijfscentrum onder de nieuwe wet? Allemaal bieden we reisdienst 1 aan. Maar als je bijvoorbeeld ook mee vervoer of activiteiten aanbiedt in de verkoop, moeten we dan spreken over een pakketreis? We verwezen in HuisWerk 47 al naar de uitzonderingsregel: als de bijkomende reisdiensten minder dan 25 % van de kost van de verblijfsprijs uitmaken en als ze "niet-essentieel" zijn, dan is de wet niet van toepassing.

Het kabinet van minister Peeters bezorgde ons via mail nog onderstaande verduidelijking, wat betreft het begrip "niet-essentieel":

"Een logiesaanbieder valt onder de wetgeving als de bijkomende reisdienst als essentieel wordt aangeprezen, dit is wanneer de reiziger andere reisdiensten neemt omdat de toeristische dienst de essentie uitmaakt van het aanbod (bijvoorbeeld er vindt een sportwedstrijd plaats in een bepaalde stad, die voor veel reizigers een absolute must is, zodat ze bijkomend ook een overnachting nemen omwille van de afstand). Een andere toeristische dienst is ook essentieel wanneer de reiziger bij het contracteren aangeeft dat deze andere dienst voor hem essentieel is en dat dit eigenlijk de reden is waarom hij een contract sluit, waarin ook een andere reisdienst is inbegrepen."

Dat het integreren van een half uurtje go-cart op de zeedijk niet-essentieel is voor de zeeklas, lijkt ons duidelijk. Dat zal ook nooit meer dan 25 % uitmaken van de verblijfsprijs. Maar het aanbieden van een reeks museumbezoeken en bijhorende busvervoer in het kader van een herdenkingsverblijf voor de Eerste Wereldoorlog, daar kan al discussie over bestaan.

De overheid heeft ons beloofd dat er geen heksenjacht komt. In eerste instantie zal ingegrepen worden naar aanleiding van eventuele klachten. En bij interpretaties is het de rechter die zal beslissen.

## AFVAL

In het voorjaar lanceerden we een samenaankoop voor afvalophaling. Hoe ver staan we daar vandaag mee? We hielden een bevraging bij de uitbaters en met die resultaten zijn we verder aan de slag gegaan. We hebben advies en offertes opgevraagd bij private ophalers, maar hebben ook gepolst naar samenwerking met organisaties die zich specialiseren in groepsaankopen. Op basis van dit alles willen we in het najaar een uitgewerkt voorstel aanbieden waarop uitbaters die dat wensen, kunnen intekenen.

Inzetten op een goedkopere factuur voor afvalophaling is één piste, afval verminderen een tweede. De website [www.cirkeltips.be](http://www.cirkeltips.be) van OVAM zet in op die tweede piste.

De website biedt massa's tips en ideeën aan om het op vlak van afvalproductie en materiaalbeheer voortdurend beter te doen. De informatie is op maat en de website bevat een tool om te vergelijken met andere organisaties. De tool is gratis, je moet je wel registreren.

Tot slot nog dit: scheiden van afval wordt opnieuw strenger. Sinds 18 juni 2018 moeten er bovenop de verplichte achttien fracties nog eens drie extra fracties gescheiden worden: harde plastics, plastic folies en piepschuim.



## RADERWERK

Eind mei en begin juni werden zes vormings- en uitwisselingsmomenten georganiseerd rond het thema "in- en uitchecken van groepen". We werden gastvrij ontvangen in achtereenvolgens Sporta (Westerlo), Axlandhoeve (Sint-Niklaas), Hoogveld (Zedelgem) en Heuvelsven (Dilsen-Stokkem). In totaal bereikten we 127 uitbaters, actief in 79 verschillende jeugdverblijven en kampeerterreinen.

Deze editie van RaderWerk werd trouwens bijzonder goed onthaald. Uit de evaluatie blijkt namelijk dat 100 % van de aanwezigen tevreden was over de inhoud. 98 % van de deelnemers was tevreden over de aanpak van de vorming. Tot slot werd ook gepeild naar de bruikbaarheid van de vorming. Hier was 94 % tevreden. Bruikbare tips uit de evaluatie worden meegenomen naar de voorbereiding van de volgende editie in 2019.

Natuurlijk kwamen we tijdens de uitwisselingsmomenten heel wat goede tips te weten. We bekijken momenteel nog hoe we hier verder mee aan de slag kunnen.

Ook de komende maanden mag je nog één en ander verwachten van ons. We plannen nog rond minstens één thema enkele vormingsmomenten, de werkgroepen van Tournee Volpension schakelen rond de jaarwisseling opnieuw een versnelling hoger en in januari werken we mee aan de Vlaamse editie van Warimpel. We houden je uiteraard op de hoogte, zodra we meer concrete info hebben.



## SPELEN IN DE BOSSEN

Sinds het begin van deze zomervakantie wordt in een deel van de Vlaamse openbare bossen de omgekeerde toegankelijkheid van kracht. Wandelaars (en dus ook spelende kinderen) mogen dan de paden verlaten, tenzij anders aangegeven.

Belangrijk om weten is echter dat deze nieuwe regeling slechts in een beperkt aantal bossen van toepassing zal zijn. Meer bepaald gaat het enkel over de openbare bossen die vandaag geen toegankelijkheidsregeling hadden. Dit is slechts 1/6 van de totale bosoppervlakte in Vlaanderen (zie ook HuisWerk 49).

In de private bossen verandert er niets, de beslissing over de bostoegeankelijkheid blijft daar sowieso bij de eigenaar liggen.

Maar ook in de openbare bossen die vandaag al een toegankelijkheidsregeling hadden, blijft alles voorlopig bij het oude. Daar mag er dus nog steeds gespeeld worden in de aangeduide stukken speelbos en elders niet.

Ook al is het principe van de omgekeerde toegankelijkheid op zich goed bedoeld voor jeugdgroepen, op het terrein zal dit voor heel wat verwarring zorgen. Als uitbater zal je van groepen nog steeds de vraag krijgen in welke bossen er mag gespeeld worden. Daarom stelt Afdeling Natuur en Bos een digitale boskaart ter beschikking. Je kan natuurlijk ook contact opnemen met je boswachter om te weten te komen wat er verandert voor de bossen in jouw omgeving.

Meer informatie vind je op [www.natuurenbos.be/buitendepaden](http://www.natuurenbos.be/buitendepaden).

## ADRESWIJZIGING

*HuisWerk is een gratis magazine en dat willen we graag zo houden. Je kan daar bij helpen door ons adresbestand up-to-date te houden. Zo zijn wij er zeker van dat ons nummer bij de juiste persoon terecht komt.*

*Voor jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen is het adresbestand rechtstreeks gelinkt aan de databank van [www.jeugdverblijven.be](http://www.jeugdverblijven.be). HuisWerk wordt opgestuurd naar de verantwoordelijke algemene communicatie. Via je persoonlijke login en wachtwoord kan je de contactgegevens van je jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein rechtstreeks aanpassen. Als dit niet lukt, kan je ons bereiken via [ondersteuning@cjt.be](mailto:ondersteuning@cjt.be) of tel. 09/210.57.75.*

*Wens je voor jouw jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein extra abonnementen, dan kan je deze bestellen tegen kostprijs. Stuur hiervoor een mailtje naar [ondersteuning@cjt.be](mailto:ondersteuning@cjt.be).*



# HUIS IN DE KIJKER

## Verblijfcentrum 't Breugelhof, slapen tussen de paarden

*Verblijfcentrum 't Breugelhof is erkend als jeugdverblijf type C en is trotse bezitter van de Groene Sleutel en het toegankelijkheidslabel A. Meerdere groepen kunnen tegelijk verblijven in de formule zelfkook of volpension. Er zijn kamers van vier en zes personen en twee slaapzalen, telkens voorzien van afzonderlijke sanitaire ruimtes. De totale capaciteit is 61 personen. Het jeugdverblijf is gelegen in het dorp Grote Brogel in een prachtige landelijke omgeving en toch op een boogscheut van de stad Peer. Voor ieder wat wils dus.*

### EEN INITIATIEF VAN DE STAD

“Het hippisch centrum Breugelhoeve werd door de stad Peer aangekocht in het midden van de jaren negentig”, vertelt Isabelle Emmers, teamverantwoordelijke van de toeristische dienst Peer en vzw Breugelhoeve. “Met de aankoop kwam de stad Peer tegemoet aan de vraag voor een overdekte rijhal.” Dit lijkt misschien vreemd, maar dit is het volgens Isabelle allerminst. “Die ondersteuning kan je vergelijken met de ondersteuning van steden en gemeenten aan voetbalploegen”.

“Hoewel de aankoop vooral voor de LRV (landelijke ruitervereniging) was, vonden ook andere organisaties en verenigingen snel de weg naar Breugelhoeve”. Een logische evolutie, vindt Isabelle. “De site is uitermate geschikt voor hippische activiteiten, maar biedt ook heel wat mogelijkheden op vlak van toerisme, recreatie en plattelandontwikkeling en -educatie. Zo hebben we nu een werking gebaseerd op deze drie pijlers.”

#### 'T BREUGELHOF PRAKTISCH

*Adres: Weyerstraat 1, 3990 Peer  
Totale oppervlakte: 6 000 m<sup>2</sup>  
Capaciteit: 61 bedden  
Website: [www.breugelhoeve.be](http://www.breugelhoeve.be)*



## EEN STEDELIJKE VZW

“De uitbating van het jeugdverblijf ‘t Breughelhof valt onder EVA Breughelhoeve vzw. Een EVA (Extern Verzelfstandigd Agentschap) is een juridische rechtsvorm die vaak gebruikt wordt bij steden en gemeenten en die vergelijkbaar is met een vzw. Er is een verantwoordelijke schepen, een raad van bestuur en een algemene vergadering”, legt Isabelle uit. “De manege wordt dus uitgebaat als vzw, dit met ondersteuning van stadsmiddelen.”

“Voor alle activiteiten van Breughelhoeve vzw hebben we een secretariaat bestaande uit vijf medewerkers, goed voor drie voltijdse equivalenten. Voor het onderhoud van het domein hebben we een samenwerkingsovereenkomst met De Biehal STC, een maatwerkbedrijf uit Lommel”, vertelt Isabelle. En daar stopt het niet. “Doorheen het jaar kunnen we nog beroep doen op een poule van zo’n 50-tal vrijwilligers die instaan voor de dagelijkse werking en in de maanden april tot oktober wordt de ploeg nog eens versterkt door zeven jobstudenten”, aldus Isabelle.

## DE ZOEKTOCHT NAAR VRIJWILLIGERS EN JOBSTUDENTEN.

“De vrijwilligers en jobstudenten worden geworven via mond-aan-mondreclame en Facebookadvertenties, maar er zijn ook heel wat jongeren die spontaan komen. Het is hier dan ook een leuke plaats om te werken”, weet Isabelle. “Enkel voor de midweken is het soms een probleem. Dan zijn vrijwilligers en jobstudenten minder inzetbaar.”

Wat trekt vrijwilligers en jobstudenten aan? “Vrijwilligers worden vergoed, misschien is dat een reden, maar de belangrijkste reden is de taakinhoud, denk ik. Die zijn zowel voor de vrijwilligers als jobstudenten zeer divers. Ze worden bijvoorbeeld ingezet als lesgevers of als begeleider van kookworkshops.”

## DE DOELGROEP VAN HET JEUGDVERBLIJF

“In de vakantieperiodes hebben we diverse kampen georganiseerd door Sportievak en Sporta, doorheen het jaar komen vooral scholen op plattelandsklassen. Andere groepen die we bereiken, zijn ruiterverenigingen, gezinsgroepen, fiets- en wandelverenigingen, bedrijven e.d.”, vertelt Isabelle. “Vorig jaar was dit goed voor ongeveer 6 000 overnachtingen.”

## HET AANBOD

“Sportievak en Sporta organiseren hier vooral sportkampen waarbij paardrijden centraal staat. Aanvullend spelen we ook in op het plattelandseducatieve luik. Zo is er het plattelandseducatief centrum

‘Bazaar Kastaar’, een moestuin en de knuffelboerderij waarvan vooral scholen gebruik maken. Daarnaast hebben we ook een grote speeltuin opgesplitst in een deel voor kleine en een deel voor grotere kinderen”, somt Isabelle de mogelijkheden op het domein op. Wie buiten de site wil, kan een wandel-, fiets- of ruiterroute volgen. “De sportievelingen worden hier op hun wenken bediend. Fietsers kunnen hier fietsen huren en de routes zijn telkens aangeduid met knooppunten”, vertelt Isabelle. “Aanvullend op dit aanbod hebben we ook nog de iPadwandeling ‘Boerentoer’. Dit is een interactieve wandeling die informatie verschaft over de natuur en de landbouw op en rondom Breughelhoeve.”

Is er ook een aanbod voor wie wil zwemmen? “Zeker, Center Parcs Erperheide ligt hier vlakbij en daarmee werken we samen. Groepen kunnen één keer per week aan een voordelig tarief zwemmen.” Afsluiten doet Isabelle met nog een specifiek aanbod uit de streek. “Vlakbij ligt Snow Valley, de steilste en langste skipiste van de Benelux, een aanbod waar groepen zoals de Sportievvakampen het hele jaar door gebruik kunnen van maken.”

## VOLPENSION OF ZELFKOOK

“Alle kampen en plattelandsklassen vinden plaats in volpension. Hiervoor werken we samen met VitaS, een grootkeuken die vooral levert aan de woonzorgcentra in de buurt”, legt Isabelle uit. “Het eten wordt geleverd in de cafetaria die publiek toegankelijk is en dagelijks geopend is. De mensen die daar tewerkgesteld zijn, zorgen voor de bediening.”

“‘t Breughelhof huren kan ook in de formule zelfkook. In het jeugdverblijf is er een goed uitgeruste keuken en een ruime refectorie aanwezig. Maar als er meerdere groepen tegelijk verblijven, is zelfkook slechts mogelijk voor één groep binnen het verblijf, de andere groepen kunnen dan terecht in de cafetaria voor een volpensionarrangement”, aldus Isabelle.

“De menu’s worden vastgelegd in samenspraak met VitaS. Iedereen die komt logeren, krijgt een voorgerecht, hoofdgerecht en dessert. In het weekend zijn er weekendmenu’s die iets uitgebreider zijn dan de weekmenu’s.”

## TOEKOMSTDROMEN

“Het jeugdverblijf werd twee jaar geleden helemaal opgefrist en voldoet nu opnieuw aan de voorwaarden voor het toegankelijkheidslabel A en de Groene Sleutel. Hier zijn we best fier op”, vertelt Isabelle. “Nu is de toekomstdroom de bestaande werking uitbreiden en een maximumbezetting nastreven in zowel het manege- als verblijfsverhaal.”

# AGENDA

*In deze agenda willen we alle data van vormingsmomenten, ontmoetingen, indiendata voor erkenning en subsidiëring, ... opnemen die interessant kunnen zijn voor uitbaters. Ook hiervoor staat onze redactie open voor suggesties. Mail die gerust door naar [ondersteuning@cjt.be](mailto:ondersteuning@cjt.be)!*

## 30 SEPTEMBER 2018

Indiendatum voor nieuwe kandidaturen Green Key (Groene Sleutel) 2019

Jeugdverblijven die reeds over het ecolabel Groene Sleutel beschikken, hoeven niets te doen, hun kandidatuur voor 2019 wordt stilzwijgend verlengd.

Tot 30 september kunnen jeugdverblijfcentra die nog niet over de Groene Sleutel beschikken, zich kandidaat stellen. Dit kan via een formulier dat ter beschikking wordt gesteld op [www.greenkey-goodplanet.be](http://www.greenkey-goodplanet.be).

Na inschrijving volgt een controlebezoek. Uiteindelijk wordt door een jury beslist wie dan de Green Key ontvangt.

## 1 NOVEMBER 2018

Indiendatum voor aanvraag werkingssubsidie 2019-2022 (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Jeugdverblijfcentra kunnen bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media (d.i. nieuwe naam van Afdeling Jeugd) een werkingssubsidie aanvragen voor een periode van vier jaren. De meeste jeugdverblijfcentra die aan de voorwaarden voldoen, hebben dit in 2017 aangevraagd voor de periode 2018-2021: zij hoeven dit jaar dus hun aanvraag niet te hernieuwen!

Jeugdverblijfcentra type C die in het voorjaar reeds een personeelssubsidie hebben aangevraagd voor 2019-2022, hoeven niets extra te doen indien hun personeelssubsidie wordt toegekend. De toekenning van de personeelssubsidie houdt immers automatisch ook de aanvraag van de werkingssubsidie in. De definitieve toekenning van de personeelssubsidie voor de periode 2019-2022 zal ten laatste gebeuren op 30 september 2018, dan is het meteen ook duidelijk of een aparte aanvraag van een werkingssubsidie nog noodzakelijk is. Ook de uitbaters die op een ander moment zijn ingestapt voor een periode van vier jaar (2016-2019 of 2017-2020) kunnen deze oproep negeren.

De aanvraag gebeurt volgens de spelregels van het in 2013 aangepaste decreet 'jeugdverblijfcentra': zie [www.cjt.be/ondersteuning/subsidieafdelingjeugd](http://www.cjt.be/ondersteuning/subsidieafdelingjeugd).

Eind augustus ontvangen erkende jeugdverblijfcentra die nog geen subsidie ontvangen, een schrijven van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. De link naar het aanvraagformulier vind je eveneens op onze website: [www.cjt.be/ondersteuning/subsidieafdelingjeugd](http://www.cjt.be/ondersteuning/subsidieafdelingjeugd).



Centrum voor Jeugdtoerisme<sup>vzw</sup>

Bergstraat 16  
9820 Merelbeke  
09/210.57.75  
[ondersteuning@cjt.be](mailto:ondersteuning@cjt.be)  
[www.cjt.be](http://www.cjt.be)

Raadpleeg onze website [www.cjt.be/ondersteuning](http://www.cjt.be/ondersteuning) voor meer informatie. Je vindt er niet alleen alle indiendata en formulieren terug, je kan er ook terecht voor een massa andere informatie. Zo kan je in het HuisWerkarchief ook alle vorige dossiers raadplegen.

Blijf je graag als eerste op de hoogte van alle weetjes of wil je interessante links te weten komen, dan kan je ons volgen op Facebook. Je hoeft hiervoor geen lid te zijn van Facebook, het volstaat om te surfen naar [www.facebook.com/CJTOndersteuning](http://www.facebook.com/CJTOndersteuning). Wie wel een Facebookprofiel heeft en onze pagina 'leuk vindt', krijgt onze berichten regelmatig te zien op zijn eigen nieuwspagina.

